

בסימן שאלה: פעילויות סביב שאלות על חג הפסח, הפעילויות מתאימות גם ללמידה מרחוק

לשאלות יש תפקיד מרכזי בליל הסדר. ההגדה עצמה אף נפתחת בשאלות הילדים "מה נשתנה". חג הפסח וליל הסדר בעדות השונות רוויים במנהגים מוזרים שמטרתם לשמור את הילדים ערים, ולעורר אותם להתעניין ולשאול. וגם ההגדה עצמה רצופה בשאלות שחכמים שונים שואלים ומתפלפלים עליהן. **ברוח זו של החג, אנו מציעות מספר הצעות לפעילויות שבמרכזן 'שאלת שאלות'**. ניתן לבחור מבין הפעילויות השונות בהתאם לגיל התלמידות/ים ולפי רמת העניין שלהן/ם.

תמונה: 'סדר פסח ראשון במחנה העולים - ילדים קוראים בהגדה', הוצאת לעמ - לשכת העיתונות הממשלתית, מתוך אתר [פיקיוקי](#)

"... כל מה שקורה בסעודת החג אמור לפנות לסוגי לומדים שונים, בגילים שונים. למשל, קערת הסדר: הרעיון לשים קבוצה מוזרה של מאכלים סמליים במרכז השולחן ולהגביה אותה - מטרתו לעורר את הילדים והילדות לשאול שאלות. המנהג הזה יונק הן ממשנים יוניים, והן משיטת הלימוד, החברותא, של חז"ל, שלומדים באמצעות שאילת שאלות והקשת קושיות, כבר מינקותא. מטרת העל היא לעורר שאלות, ואכן סיפור יציאת מצרים מעורר הרבה שאלות..."

[\(דיאדה, "איך לספר ביציאת מצרים", הרבה הרפורמית גלית כהן-קדם\).](#)

"...מה שחשוב לחכמים להדגיש זו חשיבות שאלת השאלות. אחר אמירת "מה נשתנה" מובאות השאלות של כל אחד מארבעת הבנים בהגדה. נראה שמה בדיוק אדם שואל זה לא כל כך משנה. העיקר הוא שישאל שאלות, ושהשאלות יישאלו ממקום נכון. עצם שאלות השאלות מעידה על קשר. כשאדם שואל שאלות הוא מראה שהוא מתעניין בנעשה סביבו. הבן הרביעי בליל הסדר הוא הבן "שאינו יודע לשאול", זה הילד שהכי קשה ללמד אותו. הוא כלל לא מתעניין, לא אכפת לו מה קורה. כבר אין לו בכלל שאלות" (שורש, "ליל השאלות- רעיון תורני לליל הסדר", [הלל מרצבך](#)).

שאלת שאלות על חג הפסח:

נבקש מהתלמידות/ים לכתוב בווטסאפ, בצ'ט או במסמך משותף כמה שיותר שאלות על החג - שאינן/ם יודעות/ים את התשובות עליהן. נוכל אף לערוך תחרות בין שתי קבוצות בשאלת כמה שיותר שאלות בזמן נתון. הזום מאפשר חלוקה לקבוצה דרך חלוקה לחדרים.

הפסח שלי:

נשתמש במרכיבים סימבוליים של החג, ונבקש מהתלמידות/ים לשתף: מה השתנה והתחדש אצלי השנה (מאז הפסח הקודם)? מה החמץ (במובן של משהו חמוץ) שהייתי רוצה לבער מהחיים שלי? או במובן של החמצה: מה החמצתי השנה? וגם - לאיזו חירות זכיתי השנה? למה אני משועבד/ת? או אילו א/נשים אני מכירה שמשועבדים למשהו או למישהו?

חידון טריוויה:

נחלק את התלמידות/ים לקבוצות באמצעות הזום או בחלוקה מוקדמת שנפרסם בווטסאפ הכיתתי, התלמידות/ים יכינו בעצמן/ם חידון טריוויה לכיתה כולה. כל קבוצה (באמצעות שיחת ווטסאפ, שיחת וועידה או זום) תתמקד בנושא אחר: מנהגי החג, שירים לחג, סיפור יציאת מצרים, דמויות מסיפור יציאת מצרים וכו'.

מילים משונות:

כל זוג תלמידים/ות יקבלו 'מילה' (או ביטוי) משונה' מההגדה, ויצטרכו לחבר לה שני פירושים: אחד נכון (בעזרת חיפוש מידע) ואחד לא נכון. כל זוג בתורו יציג את שני הפירושים לפני הכיתה, שאר התלמידות/ים יצביעו בהרמת שלטי 'שקר' ו'אמת' שיכינו בעצמן/ם, מהי התשובה הנכונה לדעתן/ם. 'מילים משונות' לדוגמה: כרפס, יחץ, הא לחמא ענייה, מסובין, והיא שעמדה, חד גדיא...

לענות בשאלה:

ישנה בדיחה ידועה על יהודי שנשאל, "למה אתם היהודים תמיד עונים על כל דבר בשאלה?" "למה לא?" ענה לו היהודי. נשחק משחק ברוח זו שבו מנהלות/ים שיחה רק בשאלות: פונים בשאלה ועונים בשאלה. אפשר לערוך את המשחק כל פעם בין זוג אחר של תלמידות/ים שיציגו במליאה או שכל תלמיד/ה ישאל תלמיד/ה אחר/ת, שתמשיך ותשאל תלמיד/ה אחר/ת, וכך ננהל שיחה שלמה בשאלות בלבד.

Image: "Ahawah Children's Home, Berlin; Passover Seder Table", Center for Jewish History, NYC, from [Flicker.com](https://www.flickr.com/photos/cjeh/10244444444/)

בסיום הפעילות נעורר דיון עם התלמידות/ים סביב השאלות הבאות:

בסיום הפעילות נערוך דיון עם התלמידות/ים סביב השאלות הבאות:

- למה חשוב לשאול?
- ולמה חשוב לשאול שאלות בזמן לימוד?
- האם יש שאלות טובות ושאלות לא טובות?
- האם התפקיד של המורה הוא לשאול את השאלות?
- למה קשה לנו לשאול שאלות? מתי זה זמן טוב לשאול שאלות?
- איך אני יכול/ה לשאול יותר שאלות בשיעור?
- מה יעזור לי?

התלמידות/ים יוכלו לענות בצ'ט או בעל פה, והמורה תאסוף את התשובות ותדגיש את החשיבות של שאילת השאלות ללמידה.

ולסיום סיומת, נקרא לתלמידות/ים את [שירה הנפלא של אווה קילפי](#) (מתוך אתר דה מרקר Cafe).

שימו ❤️ באתר של קדמה תוכלו למצוא מערכים נוספים בנושאים מגוונים. מוזמנות/ים לבקר באתר ולחפש בקטגוריה: [מאגר חומרים](#) ו**משאבים** מומלץ להיעזר בתגיות. מאגר שיתופיים [במיני-סייט קורונה](#).